

Bilag 1.

Justitsministeriet.

København, den 26. Februar 1925.

I Skrivelse af 13. d. M. har Udvalget anmodet Justitsministeriet om at faa tilstillet dels Oplysning om de forud for de sønderjydske Landsdeles Indlemmelse der gældende Regler med Hensyn til Retshjælp paa Dommerkontorerne, dels en Udformning af Lovforslagets § 5 med specificerede Oplysninger om, hvilke Forretninger der paatænkes udført som Retshjælp.

Foranlediget heraf skal man bemærke følgende:

Ifølge den i de sønderjydske Landsdele tidligere gældende Ordning skulde Amtsretternes (Underretternes) Kontorer være aabne mindst 2 Timer daglig, for at Publikum kunde faa Raad og Vejledning i Retsspørgsmaal. Retspersonalets Pligt til at yde Retshjælp omfattede særlig Affattelsen af Andragender og Begæring til Domstolene og andre offentlige Myndigheder, saasom Andragender om fri Proces, Begæring om Foretagelse, Afvisning eller Udsættelse af Rettergangsskridt, f. Eks. Vidneafhøring, Partsed og Arrest, Andragender om Umyndiggørelse og Ophævelse af Umyndiggørelsesdekret, Anmeldelser af Fordringer i Konkursboer o. s. v. Ved Affattelsen af saadanne Andragender og Begæring maatte Retspersonalet ikke indskrænke sig til blot at nedskrive, hvad den retskundige Part meddelte, men skulde udtrykkelig gøre opmærksom paa de derom gældende Lovbestemmelser og drøfte Sagen indgaaende med ham. Som det vil ses, kunde Publikum i meget vid Udstrækning kræve Retspersonalets Bistand til Foretagelsen af saadanne processuelle Skridt, der i øvrigt kan ske ved Sagfører, og denne Fremgangsmaade blev, saa vidt det er Justitsministeriet bekendt, benyttet meget i Sønderjylland.

Foruden paa dette (processuelle) Omraade havde Befolkningen i Sønderjylland paa et andet Punkt, nemlig med Hensyn til Udfærdigelsen af alle Dokumenter vedrørende fast Ejendom, Adgang til Retshjælp paa Dommerkontorerne. Dette stod i Forbindelse med Dommernes Embedspligt til at medvirke ved Oprettelsen af alle Dokumenter (Skøder, Pantebreve, Deklarationer m. v.), der skulde indføres i Grundbogen, og attestere saadanne Dokumenter mod bestemte Gebyrer, svarende til de for Sagførerne fastsatte Takster. Ogsaa denne Adgang til Retshjælp paa Dommerkontorerne benyttedes i udstrakt Grad, særlig af den mindre bemidlede Landbefolkning.

Om end det paa Grund af Forskellighederne i Retssystemerne ikke lader sig gøre at foretage en egentlig Sammenligning mellem danske og tyske Forhold, vil det ses, at Justitsministeriet ved Affattelsen af Bemærkningerne til Lovforslagets § 5 har fulgt de samme Synspunkter, som ligger til Grund for den i Sønderjylland tidligere gældende Ordning.

Med Hensyn til Paragraffens Formulering maa man stadig af Hensyn til Betydningen af, at en Bestemmelse som den omhandlede har en vis Elasticitet, saaledes at den kan varieres efter det praktiske Livs Krav, anse det for ønskeligt, at Paragraffen bevarer sin nuværende Skikkelse. Anser Udvalget det imidlertid for rimeligere, at Lovforslagets § 5 udformes med specificerede Oplysninger om, hvilke Forretninger der kan udføres som Retshjælp, mener man, at Paragraffens Omfang bør indskrænkes til kun at angaa de i Bemærkningerne anførte til Skiftevæsenet henhørende Forretninger samt Affattelse af de i Bemærkningerne ligeledes angivne Stævninger. Naar man ikke mener, at de i Forbindelse med Tinglæsningsvæsenet staaende Forretninger bør medtages, skyldes det, at man —